

**Oda e Stomatologëve të Kosovës
Dental Chamber of Kosovo**

LIBRI I ABSTRAKTEVE

ABSTRACT BOOK

KONFERENCA E IV^{TË} STOMATOLOGJIKE
“Stomatologjia sot dhe nesër”

IVTH DENTAL CONFERENCE
“Dentistry today and tomorrow”

22 - 23 Nëntor 2019
Prishtinë

22 - 23 November 2019
Pristina

Oda e Stomatologëve të Kosovës
Dental Chamber of Kosovo

KONFERENCA E IV-të STOMATOLOGJIKE "STOMATOLOGJIA SOT DHE NESËR"

PROGRAMI DHE ABSTRAKTET

THE IV-th DENTAL CONFERENCE
"DENTISTRY TODAY AND TOMORROW"
PROGRAM AND ABSTRACTS

22 – 23 Nëntor 2019
November 22nd – 23rd, 2019
Venus Hotel, Prishtinë

Këshilli organizativ – *Organizing Committee*

Dr. Sci. Ali Gashi – Kryetar, *President*

Dr. Sci. Kastriot Meqa

Dr. Sci. Venera Bimbashi

Dr. Bylbyl Reçica

Dr. Dardan Bekteshi

Dr. Lavdije Leci

Këshilli shkencor – *Scientific Committee*

Prof. Dr. Gloria Staka – Kryetare, *President*

Prof. Asoc. Ferit Koçani

Prof. Asoc. Edit Xhajanka

Prof. Asoc. Metush Disha

Prof. Dr. Milaim Sejдини

Prof. Asoc. Dorijan Hysi

Prof. Asoc. Resmije Ademi-Abdyli

Prof. Dr. Agim Begzati

Prof. Ass. Shefqet Mrasori

Prof. Ass. Agron Bytyqi

Dr. Fisnik Kasapi

PËRMBAJTJA

CONTENT

SHQIP.....4-26

ENGLISH.....27-51

Programi i Konferencës

22.11.2019 – E Premte

08.30 – 09.30	REGJISTRIMI DHE MARRJA E MATERIALIT
09.30 – 10.00	HAPJA E KONFERENCËS DHE FJALIMET PËRSHËNDETËSE
10.00 – 16.00	LIGJËRATAT PLENARE– SALLA KRISTAL

Seanca I

Moderatorët: Prof. Asoc. Edit Xhajanka, Prof. Asoc. Kujtim Shala, Prof. Dr. Agim Begzati

10.00 – 10.45 LP1 – Marko Jakovac – Zgjidhje të ndryshme me qeramikë në rehabilitimin e kompleksit oral

10.45 – 11.30 LP2 – Adil Raka – Trauma dentare me pulpë të hapur te fëmijët

11.30 – 12.00 *Pauza për kafe*

Seanca II

Moderatorët: Prof. Ass. Fatmir Dragidella, Prof Asoc, Resmije Ademi-Abdyli,

Prof. Ass. Shefqet Mrasori

12.00 – 12.45 LP3 – Mirjana Popovska – Roli i perioçipit në trajtimin e parodontopatisë

12.45 – 13.30 LP4 – Ferijal Perjuci – Kontrolla e infeksionit në praktikën stomatologjike

(Ligjëratë për stomatologë, infermiere dhe teknikët dentarë)

13.30 – 14.30 *Pauza për drekë*

Seanca III

Moderatorët: Prof. Asoc. Ferit Koçani, Prof. Ass. Jehona Ahmedi, Dr, Fisnik Kasapi

14.30 – 15.15 LP5 – Vlatko Pandurić – Rekonstrukcioni me kompozitë i dhëmbëve frontalë

15.15 – 16.00 LP6 – De Propis Fabio – Rehabilitimi protetikor kompleks me implant- i fiksuar me ngarkesë të menjëhershme të harkut

23.11.2019 – E Shtunë

10.00 – 12.30 LIGJËRATAT PLENARE – SALLA KRISTAL

Seanca IV

Moderatorët: Prof. Ass. Miranda Stavileci-Veliu, Prof. Ass. Albena Reshitaj,

Mr. Sci. Flurije Asllani-Hoxha

10.00 – 10.45 LP7 – Roberto Careduu – Endodoncia moderne: materiale të reja për të arritur përsosmërinë

10.45 – 11.30 LP8 – Zana Sllamniku-Dalipi – Rëndësia e çështjeve etike dhe implementimi i Kodit Etik përmes profesionistëve shëndetësorë në stomatologji

(Ligjërata për stomatologë, infermiere dhe teknikët dentarë)

11.30 – 11.45 *Pauza për kafe*

11.45 – 12.30 LP9 – Davor Marković – Thjeshtësia e digjitalizimit

(Ligjërata për stomatologë dhe teknikët dentarë)

22 - 23.11.2019 Ekspozita dentare – SALLA EVROPA

LIGJËRATAT PLENARE

Prof. Asoc. Marko Jakovac

Prof. Asoc. Marko Jakovac, DMD, MSc, PhD, u diplomua në Fakultetin e Mjekësisë Dentare në Zagreb, Kroaci, në 1998. Në 2002, ai filloi të specializimin në protetikë. Pasi mori gradën Master të Shkencave në 2003 dhe të Doktoratës në vitin 2008 ai u bë asistent i lartë në Departamentin e Protetikës në Fakultetin e Mjekësisë Dentare. Që nga viti 2009, Marko Jakovac është Profesor asistent dhe ka qenë instruktor i një kursi të "Teknikës së Përgatitjes së Avancuar në Protetikën Fikse" në programin e edukimit të vazhdueshëm në Fakultetin e Stomatologjisë në Zagreb. Në vitin 2010, ai u emërua drejtues i lëndës së studimeve pasuniversitare "Estetika në Protetikën Fikse në Dhëmbë dhe Implante". Në vitin 2012, ai u bë shef i lëndës së studimeve universitare "Protetika Fikse Paraklinike dhe Laboratorike". Në vitin 2013, ai mori çmimin e Dekanit për ligjëruesin më të mirë në Fakultetin e Stomatologjisë në Zagreb dhe që nga viti 2015, ai ka qenë drejtues i lëndës së studimeve universitare "Mikroskopi në Mjekësinë Dentare". Që nga viti 2015, ai është zgjedhur profesor i asocuar në Departamentin e Protetikës Fikse, dhe që nga viti 2018 ai është emëruar si Zëvendës Dekan për Studimet Pasuniversitare në Fakultetin e Mjekësisë Dentare në Zagreb. Marko Jakovac është autor dhe bashkautor i disa punimeve shkencore, si dhe ka marrë pjesë aktive në konferenca të shumta ndërkombëtare. Ai është pedagog dhe instruktor i kurseve të trajnimit (KOL) në takime ndërkombëtare për Ivoclar Vivadent, Carl Zeiss dhe SironaDensply CAD-CAM. Ai është nënkryetar i Shoqatës Kroate të Ndërhyrjeve Minimale të Stomatologjisë dhe anëtar i Shoqatës Kroate të Protetikës, Shoqatës Evropiane të Protetikës, Shoqatës Kroate të Implantologjisë, Shoqatës Mjekësore Kroate dhe Odës së Stomatologëve të Kroacisë. Për më tepër, ai është pronar i klinikës dentare "Aesthetica" dhe qendrës arsimore "Ae-vizion" në Zagreb.

ZGJIDHJE TË NDRYSHME QERAMIKE NË REHABILITIMIN E KOMPLEKSIT ORAL

Në protetikën fikse, ka shumë zgjidhje të ndryshme qeramike që mund të zgjedhen. Edhe pse ne kemi hyrë tashmë në epokën qeramikës së tërësishme, restaurimet metal-qeramike janë ende shumë të shpeshta në praktikën e përditshme. Përparësitë e tyre të tilla si forca e lartë dhe rezistenca, dhe jetëgjatësia e jashtëzakonshme kanë kontribuar në suksesin e vazhdueshëm të metal-qeramikës pavarësisht nga ardhja e materialeve të reja. Metal-qeramika është ende standardi kundër të cilit maten të gjitha materialet e reja. Sidoqoftë, materialet e reja tërësisht nga qeramika lejojnë që restaurimet e jashtëzakonshme, të natyrshme, të mbarohen në zonën estetike, pasi ato përfshijnë dekortikim më pak invaziv. Teknika të tilla të dekortikimit janë më të kërkuara, si për klinikistët, ashtu edhe për teknikët e dhëmbëve. Prandaj, mund të jetë e dobishme të zgjedhni më shumë se një zgjidhje qeramike për një rast klinik, në mënyrë që të arrihet rehabilitimi optimal estetik dhe funksional afatgjatë. Një nga faktorët thelbësorë për sukses është komunikimi i shkëlqyeshëm midis dentistit dhe teknikut të dhëmbëve.

Prof. Dr. Adil Raka

Prof. Dr. Adil Raka lindi në Kaçanik më 15.10.1946. Shkollën fillore e kreu në vendlindje, ndërsa gjimnazin në Prishtinë. Studimet i mbaroi në Fakultetin e Stomatologjisë në Zagreb – Kroaci në vitin 1972 kur edhe fillon punën si stomatolog në Institucionin Shëndetësor në Kaçanik deri në vitin 1974, nga ku transferohet në Institucionin Shëndetësor në Prishtinë ku punon deri në vitin 1979. Gjatë kësaj kohe kryen specializimin nga lënda Pedodonci dhe Stomatologji Preventive në Fakultetin e Stomatologjisë në Zagreb në vitin 1979. Studimet e magjistraturës i kreu në Universitetin e Zagrebit në vitin 1982, ndërsa doktoratën në Universitetin e Prishtinës në vitin 1987. Nga viti 1979 punoi në Qendrën Klinike Stomatologjike Universitare të Kosovës si asistent dhe mjek klinik specialist në Klinikën e Pedodoncisë dhe Stomatologjisë Preventive deri në vitin 2012 kur edhe u pensionua. Titullin docent në departamentin e Pedodoncisë dhe Stomatologjisë Preventive e ka marrë në vitin 1988. Profesor i asocuar zgjidhet në vitin 1995. Në vitin 2005 merr titullin profesor i rregullt. Në Kolegjin e shkencave mjekësore “Rezonanca” në Prishtinë punoi si profesor i rregullt nga viti 2006 deri 2017. Është autor dhe koautor i më se 80 punimeve shkencoro-profesionale si dhe koautor në librin universitar “Sëmundjet e Dhëmbit me Endodoncion” të Prof. Dr. Veton Hoxha, në kapitullin “Endodoncia Pediatrike”.

TRAUMA DENTARE ME PULPË TË HAPUR TE FËMIJËT

Trauma dentare te fëmijët ndodh në periudhën e zhvillimit intensiv psikofizik që posaçërisht e komplikon dhe vështirëson tablon klinike, diagnozën, terapinë dhe prognozën e dhëmbit të lënduar. Lëndimi i dhëmbit gjithmonë është rezultat i transmetimit akut, direkt apo indirekt, të forcës në dhëmb dhe indet tjera përreth. Në aspektin klinik traumat manifestohen si luksacione në drejtime të ndryshme, fraktura të indeve të forta të dhëmbit edhe me eksponim të pulpës ose të kombinuara duke përfshi edhe inde tjera. Dëmtimet e dhëmbëve, çfarëdo të jenë, çrregullojnë funksionin e mastikacionit, të folurit dhe pamjen estetike. Traumat janë gjithmonë stres si për fëmijët ashtu edhe për prindët, ndërsa komplikimet nga lëndimet dentare janë të shumta: hematoma e pulpës, nekroza, kalcifikimi i pulpës koronare dhe obliterimi i kanalit, resorbimi i rrënjës, ankiloza, lëndimi i folikulit të dhëmbit permanent që manifestohet me hipoplazion, angulacion, dilacerim të kurorës, cista traumatike dhe humbje të parakohshme të dhëmbit permanent. Nga stomatologu dhe ekipi i tij kërkohet të jenë të pregaditur për ballafaqim me probleme të shumta gjatë trajtimit. Shërimi standard i lëndimit të indeve të buta përfshin revaskularizimin e indit iskemik ose formimin e indit të ri kur është i humbur. Në të dyja rastet janë të përfshira lëvizjet e koordinuara të qelizave në hapësirën e traumatizuar ku nga makrofagët formohet zona e riparimit të cilën e shoqërojnë qelizat endoteliale dhe fibroblastet. Këto qeliza koordinohen nëpërmjet sinjaleve kimike që lëshojnë qelizat dhe indet përreth. Sythas vaskularë formohen afro 0.5 mm në ditë në stromën e indit ku zakonisht ndodhet kolagjeni i ri me fibroblaste që proliferojnë. Dëmtimi i indeve të forta të dhëmbit në të gjitha rastet është dëmtim permanent. Qëllimi te trajtimi i dhëmbëve me trauma është që të ruhet sa më shumë substanca e fortë, kurse mënyra e restaurimit duhet t'i plotësojë kriteret funksionale dhe estetike në nivel sa më të lartë. Te frakturat e smaltit dhe dentinës me eksponim të pulpës, te fëmijët, prioritet është ruajtja e vitalitetit të pulpës që të vazhdojë formimi i rrënjës dhe apozicioni fiziologjik i dentinës në pjesën kritike cervikale të kurorës. Varësisht nga mosha dhe shkalla e dëmtimit të pulpës metodat e trajtimit janë: mbulimi direkt i pulpës, amputimi vital parcial i pulpës, pulpotomia, amputimi i lartë dhe mjekimi endodontik i kanalit. Te dhëmbët e rinj permanent me rrënjë në zhvillim duhet theksuar rolin e kompleksit apikal odontogjen që përbëhet nga pulpa, duplikatura epiteliale Hertwig dhe sakulusi dentar gjatë procesit të apeksogje-nezës ose apeksifikimit.

Prof. Dr. Mirjana Popovska

Prof. Dr. Mirjana Popovska ka lindur më 11.11.1959. Ajo u diplomua në Shtator 1984 në Fakultetin e Stomatologjisë në Shkup dhe u punësua në qershor 1985 në Qendrën Klinike Stomatologjike në Shkup. Në vitin 1989 u zgjodh asistente në lëndën e patologjisë orale dhe sëmundjeve parodontale. Në qershor të vitit 1991 mori diplomën e magjistraturës në fushën e patologjisë orale dhe parodontologjisë, ndërsa në prill të vitit 1994 e mbaroi provimin specialistik. Në maj të vitit 2000 doktoroi në të njëjtën fushë. Është autore dhe ko-autore e shumë artikujve të botuar në revista të njohura vendore dhe ato nderkombëtare. Ajo është autore e 8 librave universitare për studentë, dhe editore e dy librave për stomatologë. Në periudhën 2010-2016 ishte udhëheqëse e programit të doktoratës në Universitetin e Shkupit “Ss. Cyril dhe Methodius”, Fakultetin e Stomatologjisë. Aktualisht është profesoreshë e rregullt në Departamentin e Patologjisë Orale dhe Sëmundjeve Parodontale, si dhe që nga viti 2013 është Prodekane për Shkencë në Fakultetin e Stomatologjisë në Shkup.

ROLI I PERIOÇIPIT NË TRAJTIMIN E PARODONTOPATISË

Parodontopatia, si një sëmundje inflamatore kronike e shkaktuar nga pllaku dental, ndikon në strukturat mbështetëse të parodonciumit, duke çuar në shkatërrimin progresiv të ngjitjes së indit lidhor dhe humbjen e kockës alveolare. Ky lloj i sëmundjes është iniciuar nga mikroorganizmat të cilët banojnë në biofilmin subgingival i cili kërkon një mjedis të ndjeshëm për të nxitur reagimin kronik inflamator përgjegjës për shkatërrimin e indeve. Biofilmi bakterial paraqet një grumbull kompleks të mikroorganizmave të cilët rriten në një substrat solid. Ato përmbajnë më shumë se 500 lloje të ndryshme të mikroorganizmave të cilët lirojnë toksina dhe enzima, dhe në këtë mënyrë shkaktojnë shkatërrim progresiv të indeve dhe humbje të kockës alveolare.

Në ditët e sotme, fokusi kryesor i ndërhyrjeve terapeutike në trajtimin dhe parandalimin e sëmundjeve parodontale ende bazohet në kontrollin e biofilmit bakterial. Standardi i artë në trajtimin e parodontopatisë është përpunimi (debridimi) mekanik i xhepave periodontal me anë të kiretazhës së xhepave parodontalë (SRP), duke synuar kështu eliminimin ose shkatërrimin e biofilmit në nivelin subgingival. Kjo procedurë, duke ja shtuar edhe regjimin e rregullt të higjienës orale të përditshme, është treguar shumë efektive në parandalimin dhe trajtimin e shumicës së sëmundjeve parodontale. Në trajtimin e sëmundjeve parodontale përveç pastrimit, një përdorim të gjerë ka gjetur përdorimi i agentëve antimikrobikë, si sistemikë, ashtu edhe atyre lokalë, për shkak të faktit se sëmundja parodontale nuk është thjesht një rritje e numrit të baktereve në xhepat parodontalë, por edhe një ndryshim i specieve bakteriale.

Përdorimi i antibiotikëve dhe antiseptikëve ka treguar sukses për t'i trajtuar sëmundjet parodontale në rastet kur sëmundja ka qenë mesatarisht e zhvilluar. Aplikimi lokal i antimikrobikëve ka treguar një avantazh të qartë në rastet kur kanë qenë të pranishëm xhepat parodontalë ose në rastet e trajtimit të vendeve ku është përsëritur infeksioni. Në këto raste, agentët antimikrobikë të aplikuar në mënyrë lokale u mungojnë efektet anësore që lidhen me ilaçet sistemike dhe nuk varen nga pranueshmëria e pacientit. Sidoqoftë, që një agent antimikrobik i aplikuar lokalisht të jetë efektiv në trajtimin e xhepave të thellë parodontalë ose të defekteve të përsëritura, ai duhet të arrijë përqendrime të larta në lëngun gingival (GCF) dhe

të ruajë këto nivele të larta për një periudhë të paktën 7 ditë. Në mesin e agjentëve antimikrobialë që janë përdorur lokalisht në trajtimin e sëmundjes parodontale, klorheksidina antiseptike (CHX) ka treguar qartë efikasitetin e saj klinik. Ajo është shumë efektive kur përdoret për irigim subgingival në formën e tretësirës 0.12%, megjithëse ka disa efekte anësore siç janë ngjyrosja e dhëmbëve, erozioni oral i mukozës ose shija e saj e hidhur. Studimet e fundit në përdorimin sistematik të ilaçeve parodontale kanë çuar në zhvillimin e aplikimit të kontrolluar sistematik për aplikim lokal në xhepat parodontalë. Këto sisteme mbajnë përqendrimet efektive terapeutike deri në 10 ditë dhe aplikimi i tyre rezultoi në një rezultat të favorshëm klinik. Perio-Chip-i është një çip i vogël drejtkëndor me ngjyrë portokalli-kafe, biokompatibil, i rrumbullakosur në një skaj që lejon futjen më të lehtë në xhepat periodontal. Përmban 2.5 mg diglukonat klorheksidinë në një matricë të xhelatinës së hidrolizuar të ndërlidhur me glutaraldehyde.

Dr. Sci. Ferjal Perjuci

Dr. Sci. Ferjal Perjuci diplomoi në Fakultetin e Mjekësisë, Dega e Stomatologjisë në Prishtinë në vitin 1983. Në vitin 1984 zgjedhet asistente praktikante në lëndën e Kirurgjisë Orale, në Fakultetin e Mjekësisë - Dega e Stomatologjisë, Universiteti i Kosovës. Ndërsa, në vitin 1988 zgjedhet në thirrje asistent në lëndën Kirurgji orale. Në vitin 1989 ka kryer specializimin në fushën e Kirurgjisë Orale. Ka një eksperiencë 35 vjeçare pedagogjike dhe shkencore në këtë fushë. Në vitin 1995 ka fituar gradën shkencore Magjistër i Shkencave të Stomatologjisë dhe në vitin 2010 ka fituar gradën shkencore Doktor i Shkencave të Stomatologjisë. Nga viti 2002 deri 2007 ka qenë shefe e Klinikës së Kirurgjisë Orale në Qendrën Klinike Stomatologjike Universitare të Kosovës (QKSUK). Aktualisht punon si specialiste e Kirurgjisë Orale në QKSUK dhe mësimdhënëse në Kolegjin UBT. Ka botuar një numër të konsiderueshëm të punimeve shkencore dhe profesionale, në revista brenda dhe jashtë vendit. Ka qenë pjesëmarrëse në shumë konferenca kombëtare dhe ndërkombëtare me leksione, prezantime orale dhe poster prezantime. Ka kryer kualifikime dhe trajnime të ndryshme në disa shtete të Europës.

KONTROLLA E INFEKSIONIT NË PRAKTIKËN STOMATOLOGJIKE

Bartja e agentëve infektivë ndërmjet pacientëve dhe personelit shëndetësor në praktikën stomatologjike është e rrallë. Sidoqoftë, janë dokumentuar transmetimet e infeksionit në ambientet stomatologjike, përfshirë transmetimet pacient-pacient. Këto raporte theksojnë nevojën për trajnim gjithëpërfshirës për të përmirësuar të kuptuarit e parimeve themelore të kontrollës së infeksionit, praktikat e rekomanduara dhe zbatimin e tyre. Po ashtu, duhet të njihemi me kushtet të cilat duhet të përmbushen për transmetimin e një sëmundje. Në hapësirën e gojës, pështyma e pacientit e përzier me gjak, qelb, pllakun dental shpesh aerosolizohet dhe shpërndahet, duke e ekspozuar kështu personelin shëndetësor ndaj agentëve të mundshëm infektivë. Të rrezikuar ndaj agjentit infektiv nuk është vetëm mjeku, por i gjithë stafi. Prandaj, është e detyrueshme që profesionisti shëndetësor në stomatologji të ndjekë masat paraprake universale dhe të trajtojë çdo pacient si potencialisht infektiv. Masat paraprake universale do të thotë që të njëjtat procedura të kontrollit të infeksionit të përdoren për të gjithë pacientët, duke pasur parasysh se çdo pacient duhet të konsiderohet si pacient me potencial infektiv. Masat paraprake standarde dhe rekomandimet e tjera për parandalimin e infeksionit vazhdimisht përditësohen nga Qendra për Kontrollën e Infeksionit (CDC), masa të cilat jemi të detyruar t'i zbatojmë, në mënyrë që të pengojmë transmetimin e sëmundjeve në klinikat stomatologjike. Të gjitha klinikat stomatologjike, pavarësisht nga niveli i kujdesit të ofruar, duhet ta kenë prioritet parandalimin e infeksionit dhe duhet të jenë të pajisura për të vëzhguar atë.

Prof. Asoc. Vlatko Pandurić

Prof. Asoc. Vlatko Pandurić, DMD, MSc, PhD, u diplomua në Fakultetin e Stomatologjisë në Zagreb, Kroaci, në 1994. Në vitin 1995 filloi praktikën në Klinikën e Stomatologjisë në Qendrën Klinike Universitare të Zagrebit. Në vitin 1996 u emërua asistent në Departamentin për Patologji Dentare. Specializimin në Patologjinë Dentare dhe Endodoncion e filloi në vitin 2000 dhe e përfundoi në vitin 2003. Në vitin 1999 mori gradën Master të Shkencave të Stomatologjisë, ndërsa në vitin 2003 mori gradën e Doktorit të Shkencave të Stomatologjisë në Fakultetin e Stomatologjisë, Universitetin e Zagrebit. Në vitin 2003 ai u bë asistent i lartë në Departamentin e Patologjisë Dentare. Që nga viti 2006, u emërua si bashkëpunëtor shkencor në Departamentin e Endodoncionit dhe Stomatologjisë Restorative, ndërsa nga viti 2011 bashkëpunëtor i lartë. Aktualisht është i punësuar si profesor i asocuar në Departamentin e Endodoncisë dhe Stomatologjisë Restorative. Ai është autor dhe bashkautor i disa punimeve shkencore, si dhe ka marrë pjesë aktive në konferenca të shumta ndërkombëtare. Merr pjesë në drejtimin e praktikës paraklinike dhe klinike në studimet themelore, në Patologji Dentare dhe Endodonci. Bartës i lëndës së studimeve pasuniversitare "Avantazhet e monobllokut të kompozitit në krahasim me kunjat tjerë të parafabrikuar intrakanalë". Drejtues për edukim të vazhdueshëm profesional për stomatologët.

REKONSTRUKCIONI ME KOMPOZITË I DHËMBËVE FRONTALË

Një nga detajet më të theksuara në fytyrën e njeriut janë dhëmbët frontalë. Shumë shpesh ato janë detajet e para të vërejtura te bashkëbiseduesi ynë. Prandaj, kërkesat për rekonstruktimin e tyre janë më të kërkuara sesa me dhëmbët e pasmë. Rekonstruktimi i dhëmbëve të përparmë duhet të plotësojë edhe parametrat e përgjithshëm estetikë. Kompozitet janë materiale me karakteristika të mira fizike dhe kimike, të cilat definitivisht ne nuk duhet t'i konsiderojmë ato si zgjidhje të përkohshme. Ata na lejojnë të shtyjmë zgjidhjen definitive protetike që kërkojnë sakrificë të sasive të mëdha të indeve të forta të shëndetshme dhe prapë arrijnë të plotësojnë nevojat funksionale dhe estetike të pacientit. Ligjërata do të tregojë pengesat e natyrshme në rekonstruktimin e dhëmbëve frontalë me kompozite se si t'i shmangni ato dhe çfarë të bëni për të krijuar një rekonstruktim të suksesshëm dhe afatgjatë.

Dr. De Propriis Fabio

Dr. De Propriis Fabio në vitin 2013 mori gradën në stomatologji dhe protezë dentare në Universitetin Evropian të Madridit, Spanjë. Gjatë vitit 2013-2014 ai përfundoi kursin e avancuar për ngritjen e sinuseve të mëdha GRSM, dhe kursin e Autonomisë në Fakultetin e Mjekësisë, Kampusi San Juan, Alicante (Spanjë). Pasi mori Masterin e tij në endodoncinë klinike të L. Gallottini në 2015, ai përfundoi edhe kursin e Implantologjisë Estetike: Estetika në Implantet e Stomatologjisë Tivoli (Itali). Nga 2015 deri në 2017 ai ishte profesor vizitues në Universitetin Shqiptar, Tiranë, Shqipëri. Gjatë vitit 2017 ai u trajnua për teknologji të reja të aplikuar në edicionin protetik implantues 2017, mbrëmjet dentare Tiburtine, Tivoli (Itali). Ai ishte profesor Universiteti dhe pedagog në institucionet e arsimit të lartë UniLudes, Lugano, Itali gjatë periudhës 06.01.2016 deri më 03.12.2017. Aktualisht, ai është Drejtor, Master i kirurgjisë orale dhe implantologjisë dentare në Universitetin Shqiptar, Tiranë - Shqipëri. Që nga viti 2013 ai punon si stomatolog në zyrën e Mjekësisë Prof R. Ingletto, Romë, Itali. Në vitin 2018 ai ndoqi kursin vjetor teorik dhe praktik mbi teknologjinë e re të aplikuar në protetikën implantore edicioni i dytë i mbrëmjeve dentare Tiburtine, Tivoli (Itali).

REHABILITIMI PROTETIKTOR KOMPLEKS ME IMPLANT- I FIKSUAR ME NGARKESË TË MENJËHERSHËM TË HARKUT

Opcion terapeutik për zgjidhjen e padhëmbësisë totale përfaqësohet nga Protokoli i Urës Columbus, i cili parashikon vendosjen e katër implanteve dentare dhe aplikimin e një proteze fikse të fiksuar (proteza "Womcotone-Bridge") e ngarkuar menjëherë brenda 48 orëve.

Në pacientin tashmë me padhëmbësi totale ose me padhëmbësinë totale të ardhshme, vendosen katër implante pas ekstraksionit, të gjitha në zonën inter-sinusale (në nofullën e sipërme) ose në zonën inter-sinaminale (nofullën e poshtme), dy paralele dhe dy këndore ("implantet e pjerrëta"). Këto implante duhet të jenë të përafërta, të futura në kocka amë, pa grafte kockore, të kenë një gjatësi të paktën 13 mm, dhe të kenë një fund çift rrotullues të futjes së të paktën 40Ncm.

Pasi të jenë vendosur katër implantet, abutmentet konike të implantit të para-kënduar 17° ose 30° ("MUA") aplikohen në të dy implantet këndore për të marrë masën me teknikën "pick-up" dhe më pas me dyll kafshues.

Pastaj mbarohet proteza fikse pasive, me një kornizë të ngurtë metalike, dhëmbë akrillati, 10/12 dhëmbë pa hark distal.

Proteza aplikohet në ngarkesën funksionale okluzale menjëherë brenda 48 orëve. Pas rreth 4/6 muajsh është e mundur të bëhet një protezë e re me dhëmbë nga keramika. Ky rehabilitim total kompleks i fiksuar me ngarkim të menjëhershëm të harkut të padhëmbësia totale paraqet një alternativë terapeutike efektive dhe të besueshme për trajtimet tradicionale implanto-protetikore, veçanërisht në pacientët që kanë pritje të caktuara emocionale, kohore, estetike dhe funksionale, por parashikon një diagnozë të kujdesshëm dhe të ngurtë. protokoll kirurgjik-protetikor me qëllim të arritjes së suksesit terapeutik.

Dr. Roberto Careddu

Dr. Roberto Careddu mori gradën e tij dentare me nderime (110/110 *cum laude*) nga Universiteti i Cagliari (Itali) me një tezë për midis sëmundjes sistemike dhe endodoncisë. Më pas përfundoi Masterin në Endodoncionin Klinike të Universitetit të Cagliari me Profesor E. Cotti. Në vitin 2017 ai fitoi së pari Diplomën në Mikroendodoncionit nga Universiteti i Valencisë (Spanjë) dhe më pas anëtarësinë në Fakultetin të Stomatologjisë së Kolegjit Mbretëror të Kirurgëve Irlandë. Aktualisht, ai është i përfshirë në Departamentin e Endodoncisë në Trinity College Dublin, Irlandë, ku po bën edhe hulumtimet për doktoraturë, nën mbikëqyrjen e profesorit Hal Duncan. Ai është autor dhe bashkautor i disa punimeve shkencore dhe ka marrë pjesë aktive në konferenca të shumta kombëtare dhe ndërkombëtare dhe është anëtar i Komitetit të Shoqatës së Endodontëve Irlandezë.

ENDODONCIA MODERNE: MATERIALE TË REJA PËR TË ARRITUR PËRSOSMËRINË

Endodoncia është zhvilluar jashtëzakonisht shumë gjatë viteve të fundit. Respektimi dhe ruajtja e anatomisë së kanalit rrënjës është një domosdoshmëri dhe e gjithë koncepti i ri i endodoncionit bazohet në të. Standardet kanë ndryshuar dhe materialet e reja lejojnë marrjen e rezultateve të shkëlqyera në mënyrë më të parashikueshme dhe më të sigurt. Kjo ligjeratë do të përfshijë një gamë të gjerë temash, duke filluar nga indikacionet e reja për hyrje në kavitet, ne do të kalojmë përmes teknikave më të fundit për të arritur një formësim, dezinfektim dhe obturim të sistemit të kanalit të rrënjëve. Duke u përqendruar në vëmendjen e lidhjeve dhe instrumenteve të reja, ne do të flasim për lëvizje rrotulluese dhe reciproke, karakteristikat e tyre dhe përdorimin e tyre të ndryshëm për të përfituar sa më shumë prej tyre. Dezinfektimi dhe obturimi tridimensional do të debatohen me vëmendje të veçantë për materialet më të reja në dispozicion, veçanërisht për të ashtuquajturat "Bioceramics". Pjesëmarrësi do të marrë një përmbledhje të koncepteve të endodoncisë së re, si dhe këshillat dhe truket praktike për t'u marrë me të gjitha llojet e çështjeve, nga ato të thjeshta deri tek ato më komplekse.

Dr. Sci. Zana Sllamniku- Dalipi

Dr. Sci. Zana Sllamniku- Dalipi është e lindur në Prishtinë më 14.04.1974. Studimet e Degës së Stomatologjisë të Fakultetit të Mjekësisë i ka përfunduar në vitin 1999 në Universitetin e Prishtinës. Në Qendrën Klinike Universitare Stomatologjike të Prishtinës është punësuar në vitin 2000, si mjeke klinike dhe asistente në lëndët Parodontologji dhe Mjekësi Orale, në Fakultetin e Mjekësisë, Dega e Stomatologjisë në Prishtinë. Specializimin nga lëmia Parodontologji dhe Mjekësi Orale ka përfunduar në vitin 2005, ndërsa titullin magjistër i shkencave stomatologjike e fitoi në qershor të vitit 2007. Më 2013 e mbrojti temën e doktoratës me temë: “Ndikimi i terapisë parodontale te pacientët me vlera të rritura të proteinës C-reaktrive dhe citokineve inflamatore”. Është shefe e Klinikës së Parodontologjise dhe Mjekësisë Orale në Qendrën Klinike Stomatologjike Universitare të Kosovës në Prishtinë dhe Zëvendës-Shefe e Katedrës së Parodontologjisë dhe Mjekësisë Orale. Është kryetare e Komisionit Etik të Odës së Stomatologëve të Kosovës. Ka marrë pjesë në shumë kongrese, simpoziume, ku është autore dhe ko-autore e shumë punimeve profesionale dhe shkencore.

RËNDËSIA E ÇËSHTJEVE ETIKE DHE IMPLEMENTIMI I KODIT ETIK PËRMES PROFESIONISTËVE SHËNDETËSOR NË STOMATOLOGJI

Etika është pjesë integruese e profesionistëve shëndetësor. Kodit Etik i Stomatologjisë dhe Deontologjisë përmes principeve bazike dhe rregullave (autonomia e pacientit, të mos dëmtosh, të veprosh mire, drejtësia dhe saktësia) synon të: ruan dhe përkrah besimin ndërmjet doktorëve të stomatologjisë dhe pacientëve, siguron cilësinë e veprimtarisë stomatologjike në interes të shëndetit të popullsisë, ruan lirinë dhe respektin ndaj profesionit, përkrah sjelljen e denjë profesionale dhe parandalon sjelljen e padenjë profesionale, ruan nderin dhe autoritetin e Odës së Stomatologëve të Kosovës (OSK).

Profesionistët shëndetësor të stomatologjisë obligohen t'ju përmbahen Kodit Etik të Stomatologjisë dhe Deontologjisë dhe promovojnë standarde të larta profesionale, duke promovuar profesionin e stomatologjisë me standardet me të larta etike, stimulojnë raportet ndërpersonale profesionale, të jenë aktiv në mbështetjen e edukimit dhe hulumtimeve në fushën e stomatologjisë, të inkurajojnë inkuadrimin e personave të kualifikuar në profesionin e stomatologjisë. Oda e Stomatologëve të Kosovës obligon të gjithë stomatologët të ju përmbahen standardeve etike të larta dhe Kodit Etik të Stomatologjisë dhe Deontologjisë përmes parimeve bazë dhe rregullave të sjelljes, gjatë kryerjes së profesionit të tyre të stomatologjisë, me qëllim të mbrohet dinjiteti i profesionit.

Oda e Stomatologëve të Kosovës është e detyruar të sigurojë standarde të larta etike dhe ligjore për profesionistët në fushën e stomatologjisë. Qëllimi është, sidoqoftë, të sigurojë një kornizë për reflektim mbi etikën dhe praktikën etike për profesionistët shëndetësor në fushën e stomatologjisë.

Davor Markoviq, teknik dentar

Davor Markoviq mbaroi arsimin e mesëm si teknik dentar në "Qendrën Stomatologjike Marushiq" në vitin 2000. Pas diplomimit, filloi të punojë në një laborator privat dentar "Bijuk" në Split. Pas shumë kohësh, ai hapi laboratorin e tij privat "DentLab Markoviq" ku vazhdoi të merrej me problemet e përditshme në stomatologji, duke e bërë atë të vazhdojë vetë arsimin e mëtejshëm dhe zhvillimin e aftësive profe-sionale në fushën e stomatologjisë estetike. Ai ka qenë një ligjërues ndërkombëtar për vite me radhë, dhe gjithashtu është bërë Udhëheqës i Opinionit dhe anëtar i ekipit të Ivoclar Vivadent në vitin 2010. Temat e ligjëratave dhe kurseve të tij praktike janë qeramika dhe kompozitat në estetike. Ai është pronar i një poliklinike dentare private "Qendra Dentale Markoviq" në Sarajevë e themeluar në vitin 2011, dhe e vetmja qendër arsimore e çertifikuar në Bosnjë dhe Hercegovinë. Në 2013 ai hyri në botën e stomatologjisë dixhitale dhe u bë specialist CAD / CAM për Wieland Systems, sot i njohur si Ivoclar Digital. Në vitet e fundit, ai ka punuar në zbatimin e plotë të teknologjisë dixhitale në punën e përditshme, gjë që e bëri atë të krijojë qendrën e parë të shtypjes dhe bluarjes në Bosnje dhe Hercegovinë në vitin 2017 "Qendra e shtypjes dhe bluarjes 3Dcm Sarajevë".

THJESHTËSIA E DIGJITALIZIMIT

Në epokën e sotme, teknologjia digjitale ka çuar në ndryshime të rëndësishme në proceset dentare dhe qasjet ndaj pacientëve. Duke filluar me fotografimin digjital dhe skanimin, modelet e vërteta transfe-rohen në një botë virtuale, ku të gjitha llojet e ideve mund të përpunohen edhe përpara realizimit. Për më tepër, materialet e reja dentare mbështesin shumë qasjen monolitike, duke krijuar një ideologji të re në realizimin e trajtimit. Restaurimi i plotë i dizajnit është i lehtë, i thjeshtë dhe efektiv, njëherit ato ofrojnë koncepte të jashtëzakonshme gnatologjike dhe nivele mahnitëse të estetikës.

ENGLISH

The Conference Program

22.11.2019 – Friday

08.30 – 09.30 REGISTRATION AND CONFERENCES MATERIALS

09.30 – 10.00 OPENING CEREMONY AND GREETING SPEECHES

10.00 – 16.00 PLENARY LECTURES – KRISTAL HALL

Session I

Moderators: Prof. Asoc. Edit Xhajanka, Prof. Asoc. Kujtim Shala, Prof. Dr. Agim Begzati

10.00 – 10.45 LP1 – Marko Jakovac – Different ceramic solutions in complex oral rehabilitation

10.45 – 11.30 LP2 – Adil Raka – Dental trauma with open pulp in children

11.30 – 12.00 *Coffee break*

Session II

*Moderators: Prof. Ass. Fatmir Dragidella, Prof Asoc, Resmije Ademi-Abdyli,
Prof. Ass. Shefqet Mrasori*

12.00 – 12.45 LP3 – Mirjana Popovska – The role of periochip in the treatment of periodontitis

12.45 – 13.30 LP4 – Ferijal Perjuci – Infection control in dental practice

13.30 – 14.30 *Lunch break*

Session III

Moderators: Prof. Asoc. Ferit Koçani, Prof. Ass. Jehona Ahmedi, Dr, Fisnik Kasapi

14.30 – 15.15 LP5 – Vlatko Pandurić – Composite reconstruction of the frontal teeth

15.15 – 16.00 LP6 – De Propis Fabio – Total implant-prosthetic rehabilitation fixed complex with immediate function of the arch

23.11.2019 – Saturday

10.00 – 12.30 PLENARY LECTURES

Session IV

Moderators: Prof. Ass. Miranda Stavileci-Veliu, Prof. Ass. Albena Reshitaj,

Mr. Sci. Fluriye Asllani-Hoxha

10.00 – 10.45 LP7 – Roberto Careduu – Modern endodontics: new materials to achieve excellence

10.45 – 11.30 LP8 – Zana Sllamniku-Dalipi – The importance of the ethical issues and implementation of ethical code through dental health professionals

11.30 – 11.45 *Coffee break*

11.45 – 12.30 LP9 – Davor Marković – Simplicity of digital

22 - 23.11.2019 Dental exhibition – EVROPA HALL

PLENARY LECTURES

Prof. Asoc. Marko Jakovac

Assoc. Professor Marko Jakovac, DMD, MSc, PhD, graduated from the School of Dental Medicine in Zagreb, Croatia, in 1998. In 2002, he began to specialize in prosthodontics. After receiving his Master of Science degree in 2003 and his PhD in 2008 he became a senior assistant at the Department of Prosthodontics of the School of Dental Medicine in Zagreb. Since 2009, Marko Jakovac is ass. Professor and has been a course instructor in the "Advanced Preparation Techniques in Fixed Prosthodontics" further education program at the Zagreb Dental School. In 2010, he was appointed head of the postgraduate student course "Aesthetics in Fixed Prosthodontics on Teeth and Implants". In 2012, he became head of the undergraduate students course "Pre-clinical and Laboratory Fixed Prosthodontics". In 2013, he received the Dean's award for the best teacher at the School of Dental Medicine in Zagreb, and since 2015 he has been head of the undergraduate students course "Microscope in Dental Medicine". Since 2015, he is associate professor at Department of Fixed Prosthodontics and 2018 he was announced as a vice-dean for postgraduate studies at School of Dental Medicine in Zagreb.

Marko Jakovac is the author and co-author of several scientific papers and he has actively participated in numerous international conferences. He is a lecturer and training course instructor (KOL) at international meetings for Ivoclar Vivadent, Carl Zeiss and Sirona Densply CAD-CAM. He is a vice president of Croatian Society of Minimal Intervention Dentistry and a member of the Croatian Prosthodontics Society, European Prosthodontics Society, Croatian Society of Dental Implantology, Croatian Medical Association and the Croatian Dental Chamber. Moreover, he is the owner of the "Aestetica" dental clinic and "Ae-vision" educational centre in Zagreb.

DIFFERENT CERAMIC SOLUTIONS IN COMPLEX ORAL REHABILITATION

In fixed prosthodontics, there are a lot of different ceramic solutions that can be chosen. Even though we have already entered the all-ceramic era, metal-ceramic restorations are still very common in daily practice. Their advantages such as high strength and resistance and exceptional longevity have contributed to the continuing success of metal-ceramics despite the advent of new materials. Metal-ceramics are still the standard against which all new materials are measured. Nevertheless, the new all-ceramic materials allow outstanding, true-to-nature restorations to be created in the esthetic zone, as they involve less invasive preparation. Such preparation techniques are more demanding for both clinicians and dental technicians. Therefore, it can be useful to choose more than one ceramic solution for a clinical case in order to achieve optimal esthetic and long-term functional rehabilitation. One of the crucial factors for success is excellent communication between the dentist and the dental technician.

Prof. Dr. Adil Raka

Prof. Dr. Adil Raka was born in Kaçanik on 15.10.1946. He finished primary school in his hometown and the gymnasium in Pristina. He completed his studies at the Faculty of Dentistry in Zagreb - Croatia in 1972 when he began his career as a dentist at the Health Institute in Kaçanik until 1974, where he was transferred to the Prishtina Health Institute and where he worked until 1979. During this time he completed his specialization, in Pedodontics and Preventive Dentistry at the Faculty of Dentistry in Zagreb in 1979. The master studies he completed at the University of Zagreb in 1982 and his Ph.D. at the University of Prishtina in 1987. Since 1979 he has worked at the University Clinical Dentistry Center of Kosovo, as an Assistant and Clinical Specialist at the Pedodontics and Preventive Dentistry Clinic until retirement in 2012. He was promoted as Assistant professor in the Department of Pedodontics and Preventive Dentistry in 1988. In 1995 he was promoted as Associate Professor. While since 2005 he holds the title of regular professor at the University of Prishtina. From 2006 to 2017 he has worked as a full professor at the College of Medical Sciences "Rezonanca" in Prishtina. He is the author and co-author of more than 80 scientific-professional papers and co-author of the university book "Dental Diseases with Endodontics" (Prof. Dr. Veton Hoxha) - in the "Pediatric Endodontics" chapter.

DENTAL TRAUMA WITH OPEN PULP IN CHILDREN

Dental trauma in children occurs in the period of intensive psychophysical development, which especially complicates and aggravates clinical features, diagnose, therapy and prognosis for the injured tooth. Tooth injury always is a result of direct or indirect acute transmission of force to the tooth and surrounding tissues. Clinically traumas manifest as luxuries in various directions, fractures of the hard tooth tissue with pulpal exposure or combined with other tissues. Teeth damage of any kind impairs mastication, speech and esthetic appearance. Traumas are always stressful for both children and parents, and complications from dental injuries are numerous: pulp hematoma, necrosis, coronary pulp calcification and canal obliteration, root resorption, ankylosis, permanent dental follicle injury manifested with hypoplasia, angulation, crown dilation, traumatic cysts and premature permanent tooth loss. The dentist and his team are required to be prepared to deal with numerous problems during treatment. Standard treatment of soft tissue injury involves revascularizing ischemic tissue or forming new tissue when it is lost. In both cases, coordinated cell movements in the traumatized space are involved where macrophages form the repair zone that is associated with endothelial cells and fibroblasts. These cells are coordinated through chemical signals that release the surrounding cells and tissues. Vascular loops are formed approximately 0.5 mm daily in the tissue stroma where new collagen with proliferating fibroblasts is usually found. Damage of solid tooth tissues is always permanent. The aim in treatment of traumatized teeth is to preserve as much as possible hard substance and the restauration must fulfill as much as possible functional and esthetic criteria. In enamel and dentine fractures with pulp exposure in children the priority is to preserve pulp vitality so the root formation and dentine physiologic apposition in critical cervical part of the crown can continue. Depending on the age and the degree of pulp damage treatment methods are as follows: direct pulp capping, partial vital pulp amputation, pulpotomy, high amputation and endodontic channel treatment. In young permanent teeth with developing roots the role of the odontogenic apical complex should be emphasized consisting of pulp, Hertwig epithelial duplication, and dental sacculle during the process of apexogenesis or apexification.

Prof. Dr. Mirjana Popovska

Prof. Dr. Mirjana Popovska was born on 11.11.1959. She graduated in September 1984 at the Faculty of Dental Medicine in Skopje, and was employed in June 1985 at the Dental Clinical Center in Skopje. Through 1989 she was elected as an assistant in the department of oral pathology and periodontal diseases. In June 1991 received her master's degree in the field of oral pathology and periodontology, while in April 1994 she passed the specialist exam. In May 2000 she completed her doctorate in the same area. She is author and co-author of many articles published in domestic and international journals. She is the author of 8 student books and editor of 2 other books for dentists. During the period of 2010-2016 she was head of the doctoral program at the University of Skopje "Ss. Cyril and Methodius", Faculty of Dentistry. Currently, she is a full professor at the Department of Oral Pathology and Periodontal Diseases, and since 2013 is a Vice Dean for Science at the Faculty of Dentistry in Skopje.

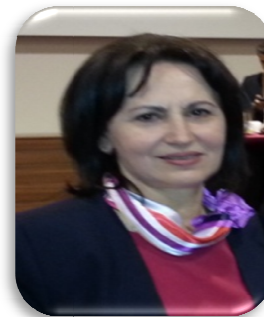
THE ROLE OF PERIOCHIP IN THE TREATMENT OF PERIODONTITIS

Periodontitis, a plaque-induced chronic inflammatory disease, affects the supporting structures of the periodontium, leading to progressive destruction of connective tissue attachment and alveolar bone loss. The disease is initiated by microorganisms residing in the subgingival biofilm that require a susceptible host to elicit the chronic inflammatory reaction responsible of the tissue destruction. Bacterial biofilms are a complex aggregation of microorganisms growing on a solid substrate. They contain more than 500 microorganisms which release toxins as well as enzymes and cause progressive tissue destruction and alveolar bone loss.

Nowadays, the main focus of the therapeutic interventions in the treatment and prevention of the disease is still based on the control of the bacterial biofilm. The gold standard in the treatment of periodontitis is mechanical debridement of periodontal pockets by scaling and root planing (SRP), thus aiming at the elimination or disruption of the subgingival biofilm. This procedure, in conjunction with regular daily oral hygiene regimen, has shown highly effective in the prevention and treatment of most periodontal diseases. In addition to the mechanical treatment, the use of antimicrobial agents, both systemic and topical, has increased due to the fact that periodontal disease is not merely an overgrowth of bacteria, but also a shift in bacterial species.

Antibiotics and antiseptics have been used successfully to treat moderate-to-severe periodontal disease. The local application of antimicrobials has shown a clear advantage in cases where localized pockets are present or in the treatment of non-responding and recurrent sites. In these cases, locally applied antimicrobial agents lack the adverse effects associated with systemic medications and do not depend on the patient's compliance. However, for a locally applied antimicrobial agent to be effective in the treatment of deep or recurrent pockets, it must reach high concentrations in GCF and maintain these high levels during a period of at least 7 days. Among the available antimicrobial agents applied locally in the treatment of periodontal disease, the antiseptic chlorhexidine (CHX) has clearly demonstrated its clinical efficacy⁸. It is

very effective when used for subgingival irrigation in the form of 0.12 % solution, although there are some adverse effects such as staining of the teeth, oral mucosal erosion or bitter taste. Recent advances in periodontal drug delivery systems have led to the development of controlled-delivery systems for local application in the periodontal pockets. These systems maintain effective therapeutic concentrations for up to 10 days and their application results in favorable clinical outcome. The PerioChip is a small orange-brown, biodegradable rectangular chip, rounded at one edge which allows easier insertion in the periodontal pockets. It contains 2.5 mg of chlorhexidine digluconate in a biodegradable matrix of hydrolyzed gelatin cross-linked with glutaraldehyde. It is used as adjunct to SRP in adult periodontitis patients and as a part of maintenance program which includes oral hygiene and regular scaling and root planning.

Dr. Sci. Ferjal Perjuci

Dr. Sci. Ferjal Perjuci graduated from the Faculty of Medicine, Faculty of Dentistry in Prishtina in 1983. In 1984 he was elected as an intern assistant in the Department of Oral Surgery, in the Faculty of Medicine, Dentistry School, University of Prishtina. While in 1988 he was elected as Assistant in Oral Surgery. She has completed her specialization in Oral Surgery in 1989. She has 35 years of pedagogical and scientific experience in this field. In 1995 she obtained the degree of "Master of Dentistry" and in 2010 she obtained the degree of "Doctor of Sciencies in Dentistry". During 2002 to 2007 she was the Head of the Oral Surgery Clinic at the University Dental Clinic Center of Kosovo (UDCCK). Currently works as a specialist of Oral Surgery at UDCCK and as a teacher at UBT College. She has published a considerable number of scientific and professional papers in domestic and international journals. She has participated in many national and international conferences with lectures, oral and poster presentations. She has completed various qualifications and training in several European countries.

INFECTION CONTROL IN DENTAL PRACTICE

The transmission of infectious agents between patients and healthcare personnel in dental practice is rare. However, transmissions of infection to dental environments, including patient-to-patient transmissions, have been documented. These reports emphasize the need for comprehensive training to improve understanding of the basic principles of infection control, recommended practices and their implementation. We also need to know the conditions that must fulfill for the transmission of a disease. At the mouthpiece, the patient's saliva mixed with blood, pus, dental plaque is often aerosolized and dispersed, exposing health personnel to potential infectious agents. At risk of infectious agent is not only the doctor but all the staff. Therefore, it is mandatory for the healthcare professional in dentistry to follow universal precautions and treat each patient as potentially infectious. Universal precautions mean that the same infection control procedures should apply to all patients, given that each patient should be considered a patient with infectious potential. Standard precautions and other infection prevention recommendations are constantly updated by the CDC, measures we are obliged to implement to prevent the transmission of diseases to dental clinics. All dental clinics, regardless of the level of care provided, should prioritize infection prevention and must be equipped to monitor it.

Prof. Asoc. Vlatko Pandurić

Prof. Asoc. Vlatko Pandurić, DMD, MSc, PhD, graduated from the Faculty of Dentistry in Zagreb, Croatia, in 1994. In 1995 he began practice at the Dental Clinic at the University Clinical Center of Zagreb. In 1996 he was elected as assistant in the Department of Dental Pathology. He began his specialization in Dental Pathology and Endodontics in 2000 and he completed in 2003. His Master's Degree in Dental Science he received in 1999, and Doctorate degree in Dental Science at 2003 at the Dental School, University of Zagreb. In 2003 he became a senior assistant in the Department of Dental Pathology. Since 2006, he has been appointed as a research associate in the Department of Endodontics and Restorative Dentistry, and since 2011 senior research associate. He is currently employed as an Associate Professor in the Department of Endodontics and Restorative Dentistry. He is the author and co-author of several scientific papers and he has actively participated in numerous international conferences. Participates in running preclinical and clinical practice in undergraduate courses, Dental pathology and Endodontics. He is postgraduate course holder "Advantages of composite monoblock compared to other prefabricated intracanal posts". Leader for continuing professional education for dentists.

COMPOSITE RECONSTRUCTION OF THE FRONTAL TEETH

One of the most striking details on the human face are the front teeth. Very often they are the first notes in our interlocutor. Therefore, the requirements for their reconstructed are more demanding than with the posterior teeth. Reconstruction of the anterior teeth should also meet the general aesthetic parameters. Composite materials have such good physical and chemical characteristics that definitely we cannot consider them as temporary solution to this. They allow us to postpone radical prosthetic solutions that require sacrifice of the large amounts of healthy hard tissue and still succeed to meet the functional and aesthetic needs of the patient. The lecture will point out the pitfalls inherent in the reconstruction of anterior teeth with the composites how to avoid them and what to do to create successful and long-term reconstruction.

Dr. De Propriis Fabio

Dr. De Propriis Fabio in 2013 received Degree in dentistry and dental prosthesis at the European University of Madrid, Spain. During 2013-2014 he completed an advanced course on large sinus lift GRSM, and Autonomy course on the corpse Faculty of Medicine, Campus of San Juan, Alicante (Spain). After receiving his Master in clinical endodontics of L. Gallottini in 2015 he completed Esthetic Implantology Course: Esthetic in Implant Dentistry Tivoli (Italy). From 2015 to 2017 he was Visiting professor at Albanian University, Tirana, Albania. During 2017 he was trained for new technologies applied to the implant prosthetic edition 2017 Tiburtine dental evenings, Tivoli (Italy). He was a University Professor and lecturer in higher education institutions UniLudes, Lugano, Italy during the period of 06.01.2016 to 03.12.2017. Currently, he is Director, Master of oral surgery and dental implantology in Albanian University, Tirana (Albania). Since 2013 he works as a dentist at Medical office Prof R. Ingletto, Rome Italy. In 2018 he attended the Annual theoretical and practical course on new technology applied to implant prosthetics 2nd edition Tiburtine dental evenings, Tivoli (Italy).

TOTAL IMPLANT-PROSTHETIC REHABILITATION FIXED COMPLEX WITH IMMEDIATE FUNCTION OF THE ARCH

A therapeutic option for the solution of total edentulous it is represented by the Columbus Bridge Protocol, which provides for the insertion of four dental implants and the application of a screw-fixed fixed prosthesis ("Womcotone-bridge" prosthesis) immediately loaded within 48 hours.

In the patient already edentulous or rendered edentulous, four post-extraction implants are inserted, all in the inter-sinus area (superior) or the inter-sinamin zone (inferior), two parallel and two angled ("tilted implants"). These implants must be rough, inserted in native bone, without bone grafts, have a length of at least 13 mm, and have a torque end of the insertion of at least 40Ncm.

After the fourth Implants have been inserted, pre-angled 17 ° or 30 ° ("MUA") conical implant abutments are applied to the two angled implants to take a plaster impression with pick-up technique and then chewing waxes.

Then a passive fixed screw prosthesis is constructed, with a rigid metallic framework, resin teeth, 10/12 teeth without distal cantilever. The prosthesis is applied to the functional occlusal load immediately within 48 hours. After about 4/6 months it is possible to make a new prosthesis every with ceramic teeth. This complex total rehabilitation fixed with the immediate function of the arch edentulous represents an effective and reliable therapeutic alternative to the traditional implant- prosthetic treatments, especially in patients who have certain emotional, temporal, aesthetic and functional expectations, but provides for careful diagnosis and rigid surgical-prosthetic protocol to achieve therapeutic success.

Dr. Roberto Careddu

Dr. Roberto Careddu received his dental degree with honors (110/110 *cum laude*) from the University of Cagliari (Italy) with a thesis about connections between systemic disease and endodontics. He then completed the Master in Clinical Endodontics of the University of Cagliari with Professor E. Cotti. In 2017 he obtained first the Diploma in Microendodontics from the University of Valencia (Spain) and then the Membership of Faculty of Dentistry of the Royal College of Surgeons Ireland. Currently, he is involved in the department of Endodontics of Trinity College Dublin (Ireland), where he is as well carrying out research for a Ph.D. under the supervision of Professor Hal Duncan. He is the author and co-author of several scientific papers and he has actively participated in both numerous nationally and internationally conferences and he's a member of the Irish Endodontic Society Committee.

MODERN ENDODONTICS: NEW MATERIALS TO ACHIEVE EXCELLENCE

Endodontics has developed immensely over the last few years. Respect and preservation of the root canal anatomy is a must and all the new concept of endodontics is based on this. Standards have changed and new materials allow obtaining great results more predictably and safely. This course will cover a broad range of topics. Starting from the new indications for access cavity we will go through the techniques to achieve a state of the art shaping, disinfection and obturation of the root canal system. Focusing the attention on the new alloys and instruments, we will talk about both rotary and reciprocating motion, their characteristics and their different use to get the most out of them. Tridimensional disinfection and obturation will be debated with particular attention to the newest materials available, especially to the so called "Bioceramics". The participant will receive an overview on the concepts of new endodontics as well as practical tips and tricks to deal with all kinds of cases, from the simple to the most complex ones.

Dr. Sci. Zana Sllamniku- Dalipi

Dr. Sci. Zana Sllamniku-Dalipi was born in Prishtina on 14.04.1974. She has completed her studies at the Faculty of Medicine, Dentistry School in 1999 at the University of Prishtina. At the University Dental Clinic Center of Prishtina she was employed in 2000 as a clinical doctor and assistant in the department of Periodontics and Oral Medicine, Faculty of Medicine, Dental School in Prishtina. She has completed her specialization in Periodontics and Oral Medicine in 2005, while she has received her Master Degree in Dentistry in June 2007. She has defended her doctoral thesis: "The effect periodontal therapy in patients with high levels of protein C reactive and inflammatory cytokines" in 2013. Currently she is chief of the Department of Periodontology and Oral Medicine at the University Dental Clinic Center of Kosovo in Prishtina and the Deputy Chief of the Cathedra of Periodontology and Oral Medicine. She is the chair of the Ethical Commission of the Kosovo Dental Chamber. She has participated in many congresses, symposiums, where she is the author and co-author of many professional and scientific papers.

THE IMPORTANCE OF THE ETHICAL ISSUES AND IMPLEMENTATION OF ETHICAL CODE THROUGH DENTAL HEALTH PROFESSIONALS

Ethics is an integral part of health professionals. The Ethical Code of Dentistry and Deontology through basic principles and rules (patient autonomy, non-maleficence, beneficence, justice and veracity) aims to: maintain and support the trust between dentist and patients; ensures the quality of dental activity in the interest of the health of the population; promotes freedom and respect for the profession; supports worthy professional conduct and prevents unworthy behavior; maintain the honor and authority of KDC. Dental health professionals are committed to upholding the profession's Codes of Ethics and to safeguarding, influencing, and promoting the highest professional standards, stimulate inter professional relationships, and urge upon the professional person recognition of one's responsibility to participate in the affairs of society as a citizen of the community, take an active role in the support of dental education and research, encourage qualified persons to enter the profession of dentistry, encourage education and improve continuing educational.

The Kosovo Dental Chamber calls on all dentists to respect high ethical standards and the Ethical Code of Dentistry and Deontology through basic principles and rules of conduct when performing the dental profession in order to protect the dignity of the profession.

The Kosovo Dental Chamber is obligated to ensure high ethical and legal standards for the dental profession. The goal is, however, to trigger thought and provide a framework for reflection on ethics and ethical practices in the dental profession.

Davor Marković, dental technician

Davor Marković completed secondary education as a dental technician in “Dental Center Marušić” in 2000. Upon graduating, started working in a private dental lab “Bijuk” in Split. Not long after, he opened his own private lab “DentLab Marković” where he continued to gain insight into everyday problems in dentistry, prompting him to continue further education himself and developing professional skills in the field of aesthetic dentistry. He has been an international lecturer for years, and also become Opinion Leader and member of Ivoclar Vivadent team in 2010. The subject of his lectures and hands-on courses are ceramics and composites in aesthetic. He is the owner of a private dental polyclinic “Dental Center Marković” in Sarajevo established in 2011, and the only certified educational center in Bosnia and Herzegovina. In 2013 he entered the world of digital dentistry and became CAD/CAM specialist for Wieland Systems, today known as Ivoclar Digital. For the last few years, he has been working on fully implementing digital technology into everyday work, which led him to establish the first print & milling center in Bosnia and Herzegovina in 2017 “3Dcm print and milling center Sarajevo”.

SIMPLICITY OF DIGITAL

In today's era, digital technology has lead to significant changes in dental processes and approaches to the patients. Starting with digital photography and scanning, real models are transferred into a virtual world, where all kind of ideas can be processed even prior to realization. Furthermore, new dental materials greatly support monolithic approach, creating a new ideology in treatment realization. Full contour restorations are easy, simple and effective, yet they provide extraordinary gnatological concepts and amazing levels of aesthetics.

PARTNERËT

